

NARRATIVA

Rudyard Kipling, entre l'Índia i la metròpoli

Rudyard Kipling, *L'home que volia ser rei i altres contes*. Trad. Jordi Arbonès. Presentació de Jordi Lamarca. Edicions 62, col.l. *Les Mil·lors Obres de la Literatura Universal*. Barcelona, 1993.

Marc Soler

De banda les valoracions que cadascú en vulgui fer i segons siguin els seus gustos literaris, la recepció o el reconeixement de Rudyard Kipling s'ha mogut en el brou passat dels tòpics literaris. En un to commiseratiu, a Kipling se l'ha impressió que sovint se l'ha volgut reduir al paper d'escriptor "per a infants" (*Kim*, *El llibre de la selva* i algun altre) alhora que es brandava la foto fixa dels qui, al seu moment, el van qualificar d'escriptor reaccionari. Per entendre'ns, llegim-hi *imperialista*. Val a dir, però, que comença a ser hora d'apropar-se a l'obra de Kipling sense tants prejudicis. Més ara quan sembla que som davant una revaloració de la narració breu, del relat.

Un retret fals

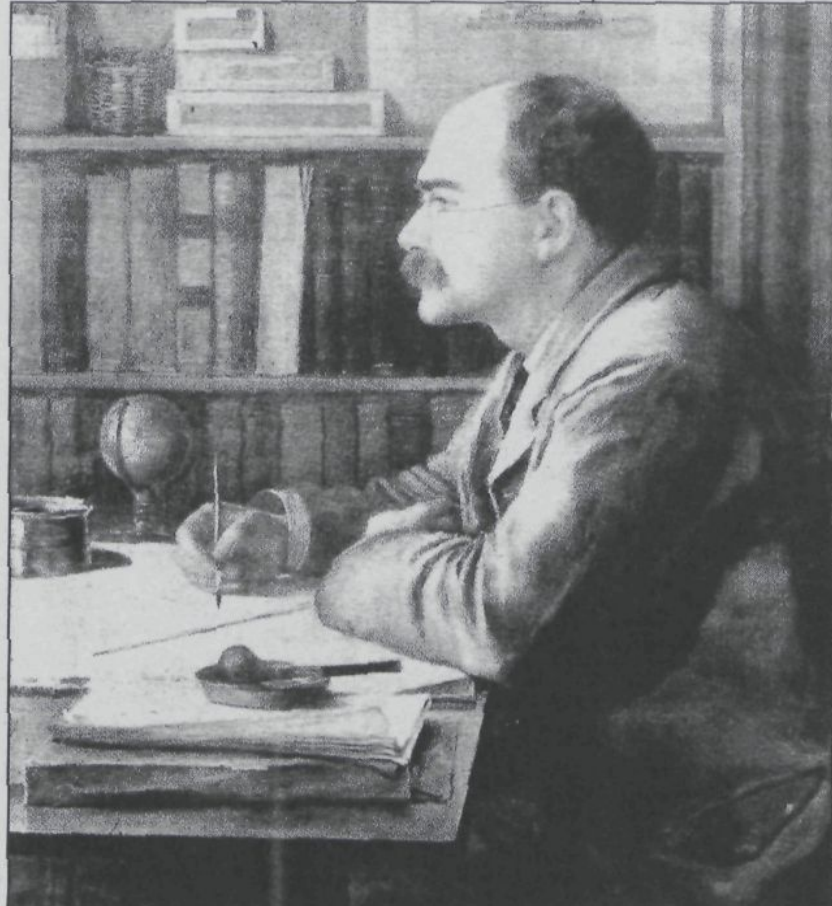
Pel que fa al primer dels tòpics, no crec que ser un escriptor per a infants pugui ser mai un retret per prendre-se'l seriosament, ni que sigui cap demèrit. Ben al contrari: hi ha escriptors actuals que estan a les antípodes ideològiques de Kipling (se m'acudeixen els casos de Peter Hartling o

de Roald Dahl) que ho fan igual de bé segons s'adrecin a un públic adult o a un d'infantil. Pel que fa a la segona i aparentment indesxifrable qüestió, només cal remetre, per no perdre-hi més temps del que cal, a la presentació que s'inclou en aquesta antologia dels relats de Kipling traduïts per primera vegada al català. Una presentació que potser resulta massa genèrica i que hauria estat millor concentrar en les obres que ara es presenten al lector.

Com sol passar amb totes les antologies, aquesta també provocarà discussions sobre la conveniència d'haver inclòs una narració en comptes d'aquella altra. Hi cabia, també, una altra possibilitat, que personalment prefereixo: la de traduir íntegrament un dels volums de l'obra de Kipling. Malgrat la dificultat que suposa antologar un escriptor i alhora conformar tothom, cal assenyalar que els responsables de l'edició han recibit força a l'hora de trobar l'equilibri entre temàtica, èpoques i registres estilístics en l'obra d'un escriptor que abasta 40 anys i que es mou entre l'Índia colonial i la metròpoli.

L'ombra de l'Índia

Tot i reconèixer la projecció que assoleix l'Índia a l'obra de Kipling, això no treu per adonar-se que una part important i poc valorada no hi té res a veure. M'estic referint als dos darrers reculls de narracions que va escriure i dels quals l'antologia ofereix una

mostra de quatre relats prou interessants. És, sense cap mena de dubte, un Kipling que sorprendrà, però no tan com podria semblar. En aquesta mateixa antologia hi ha força exemples de quina podia ser l'evolució previsible de l'escriptor. Narracions com *El somni de Duncan Parrenness*, *El pertorbador del trànsit*,

Ells, *Telegrafia sense fils* o, fins i tot, un relat com *El clot que ells cavaren* (on expressa dubtes sobre els beneficis de la colonització) són prou eloqüents.

Aquest altre Kipling amagat sota l'ombra allargada de l'Índia potser mereix avui dia tota l'atenció que no va rebre al seu moment. ■

Aquesta edició ajuda a trencar alguns dels tòpics que s'havien utilitzat erròniament a l'hora de parlar de Rudyard Kipling

ASSAIG

Document històric d'un pensament abranda

Jeroni, *Homilies*. *Vides d'ermitans*. Cartes. Trad. Joan Bellés, Nolas del Molar i Jaume Fàbregas. Proa, Barcelona, 1993.

Lluís Alegret

A la genealogia de la moral Nietzsche crítica durament els pares de l'Església —els sacerdots ascètics— que titlla de "agitadors cristians" per la defen-

tí —es tracta de la versió anomenada *Vulgata*— gràcies a la seva erudició i al seu coneixement de l'hebreu i del grec. A més, Jeroni és contemporani d'Agustí, amb qui es cartreja, secretari del papa Damas i pren part en les polèmiques contra Pelagi i contra Orígenes.

Jeroni esdevé un aferrissat defensor de la doctrina cristiana, sotraguejada, en aquella època, per

lluïta, una militància activa, a) en l'ordre intel·lectual: és necessària la interpretació dels llibres bàsics de la doctrina cristiana, Vell i Nou Testament, i la refutació de les doctrines filosòfiques procedents del món grec, del romà, de la mitologia, que s'allunya del missatge cristià; b) en l'ordre pràctic: cal establir associacions que posin en pràctica d'una manera radical, exemplificadora, la nova doctrina, d'aquí la fundació dels monestirs, tant d'homes, com de dones.

Expressions militars

tó i els seus deixebles. Debades hi argumentarà Aristòtil".

Ara bé, l'abrandament militant, l'apassionament, acompanyat d'uns dots literaris i poètics extraordinaris, d'un coneixement erudit de la cultura greco-llatina —són freqüents les citacions d'Homer, Ciceró, Virgili— són la causa d'un discurs emotiu, curull d'expressions metafòriques, al·legòriques, d'una bellesa poètica inqüestionable.

El llibre que comentem, d'altra banda, recull les homilies, referides principalment a Marc, encara que n'hi ha de Lluç, de Mateu, de Joan